

inşaat ihale sözleşmelerinde sürekli ve geçici imkânsızlık mücbir sebep halleri

inşaat sözleşmelerinde İmkânsızlık edimin ifa edilebilme olanağını tamamen ortadan kaldırıyorsa, sürekli bir imkânsızlık hali söz konusu olacaktır.

Buna karşılık imkânsızlık engelini ortadan kalkması muhtemel ise, geçici imkânsızlıktan söz edilecektir.

Genel olarak geçici imkânsızlık borcu sona erdirmez, sadece ifanın gecikmesine sebep olmaktadır. Geçici imkânsızlık ortadan kalktığı zaman, sözleşmenin ifası tekrardan mümkün hale gelecektir.

Ancak geçici nitelikte olsa da; ifa imkânsızlığının ne kadar süreceği, ne zaman sonlanacağı belli değilse, sürekli imkânsızlığın hukuki sonuçları meydana gelmiş kabul edilmektedir.

Örnek vermek gerekirse; depremden sonra inşaatta beton dökümünün geçici bir süre için (örneğin 60 gün) yasaklanması borcu sona erdirmez, ancak depremden sonra bölgenin jeolojik denetimlerinin yapılması, deprem haritalarının çıkarılması gibi nedenlerle belirsiz süreli olarak inşa eserinin yapımının durdurulması, borcun sona ermesine sebebiyet verebilir.

Ancak taraflar bu durumda dahi, sözleşmenin ifasının olası duruma gelmesini bekleyebilirler.

Yukarıda ayrıntılı olarak değindiğimiz sonraki imkânsızlık, kesin ve sürekli nitelikte olmalıdır. Eren'e göre geçici imkânsızlık, ifa imkânsızlığını değil genellikle borçlu temerrüdünü doğurmaktadır, fakat bazı hallerde ifa imkânsızlığına sebep olabilmektedir.

Geçici imkânsızlıkta borçlu, imkânsızlık devam ettiği müddetçe ifada meydana gelen gecikmeden dolayı sorumlu değildir. Eğer imkânsızlık çok uzun bir süre devam ederse, borçlu borcunu ifa edemeyecektir veya alacaklı borcun ifasını talep etmek istemeyecektir.

İfa yükümlülüğü, geçici imkânsızlık kesilene kadar imkânsızdır.

Sözleşme maddelerinden veya sözleşmenin niteliği gereği belli bir zamanda ifanın gerçekleşmesi gerekiyor ve ifa zamanı sözleşmenin özünü oluşturuyor ise; geçici imkânsızlık sözleşmenin ifasını kesecektir.

Bir tarafın kişisel niteliklerine dayanan sözleşmede bu tarafın; hastalık, mecburi hizmet veya gözaltına alınma durumlarında da, geçici imkânsızlık ortaya çıkmakta ve ifa imkânsız hale gelmektedir.

sonraki imkânsızlığın sürekli olacağı veya en azından ifayı engelleyecek kadar uzun bir süre devam edeceği ortaya çıkmadan, borçlunun ifadan muafiyeti söz konusu olmamaktadır. Borçlunun ifa yükümlülüğü, sözleşmenin izin verdiği süre boyunca imkânsız olduğunda sonlanacaktır.